

خب اسلام بر پایه‌ی عقل و ایمان است. کل برنامه‌های اسلامی را با عقل و ایمان باید سنجید و فهمید و عمل کرد. اینها نه عقل داشتند، نه ایمان. پیغمبر وارد این جامعه شد؛ یعنی این بیانات الهی را، وحی الهی را، کلام خدا را برای یک چنین مردمی تلاوت کرد و توانست در طول مدت سیزده سال — که سیزده سال زمانی طولانی نیست — از بین همین مردم، عمار درست کند، ابوذر درست کند، مقداد درست کند؛ از بین همین مردم!

۱۴۰۴/۱۰/۲۷

▼ حرف روز «روز دی اقتصادی» و معمایی پکن

اعلان «بزرگ‌ترین تهاجم مالی تاریخ» علیه تهران، بیش از آنکه تجلی قدرت باطن‌نازع ایالات متحده در نظام بین‌الملل باشد، پرده از محدودیتی بنیادین در کلرست دیپلماسی اجبارآمیز برمی‌دارد و واقعیت آن است که کارآمدی سلاح تحریم، همواره در گرو پذیرش هزینه‌های آن از سوی سایر بازیگران و ساختارهای اقتصاد جهانی است. اعتراف صریح پکنی‌ها مبنی بر اینکه اعمال فشار حداکثری و بی‌محلبا بر ایران مستعد فروپاشی ساختار مالی جهانی است، پاشنه آشیل این راهبرد تهاجمی را نمایان می‌سازد در واقع، انزوای اقتصادی و ژئوپلیتیک ایران مستلزم درگیری مستقیم با شریان‌های حیاتی و به‌هم‌پیوسته اقتصاد جهانی خواهد بود؛ قمار که هزینه‌های آن برای واشنگتن به شدت گزاف ارزیابی می‌شود در این کارزار پیچیده و در بطن رقابت کلان قدرت‌ها، پکن متغیری تعیین‌کننده در روند تغییر گرانگه قدرت به شرق به شمار می‌رود. چین نه تنها جایگاه خود را به عنوان خریدار اصلی انرژی ایران تثبیت کرده، بلکه با استناد به موازین حقوق بین‌الملل، صراحتاً در برابر هرگونه اخلال در این مناسبات دوجانبه ایستاده است. این رویکرد فراتر از یک حمایت دیپلماتیک یا کنش واکنشی، بر بنیانی استوار است که مواجهه با آن از طریق الگوهای تقابلی پیشین مقدور نیست. به عنوان دومین قطب ثروت‌آفرین جهان و قلب تپنده زنجیره‌های تأمین کالا و توسعه فناوری، هرگونه اقدام قهری و شتاب‌زده علیه نهادهای مالی و شرکت‌های چینی، پیامدهای ویرانگری برای بازارهای سرمایه، نوآوری‌های فناورانه و خطوط تولید در داخل مرزهای آمریکا به همراه خواهد داشت. درهم‌تنیدگی اقتصادی چین با شبکه تجارت بین‌الملل به سطحی ارتقا یافته که تلاش برای مهار آن، عملاً به یک «خودتحریمی جهانی» برای ایالات متحده بدل می‌شود؛ از سوی دیگر، محافظه‌کاری واشنگتن در اعطای معافیتهای نانوشت به مؤسسات مالی کلان چین از فهرست تحریم‌های اخیر، مؤید پیوند راهبردی مؤلفه‌های قدرت تهران و پکن است. در این چارچوب تحلیلی، جمهوری اسلامی ایران با اتخاذ رویکرد «دیپلماسی مقاومت»، از اهرم‌های کم‌نظیر جغرافیای سیاسی، تسلط بر کریدورهای ترانزیتی و مسیرهای انتقال انرژی بهینه‌ترین بهره‌ر می‌برد در نقطه مقابل نیز، چین با تکیه بر تلب‌آوری شگرف اقتصادی و حرکت به سمت استقلال فناورانه در برابر فشارهای فرامرزی واشنگتن سدس‌ازی می‌کند. هنگامی که امنیت جریان انرژی در خلیج فارس و تنگه هرمز مستقیماً با ثبات اقتصاد جهانی و رشد مستمر قدرت‌های آسیایی گره خورده است، هرگونه تنش‌آفرینی در این گلوگاه راهبردی، صرفاً چالشی در سطح منطقه نبوده، بلکه تهدیدی برای کلیت ثبات بازارهای جهانی محسوب می‌شود؛ بر این معادلات چندوجهی نشان می‌دهد که هم‌گرایی راهبردی با قدرت‌های نوظهور در قالب نگه به شرق، تحریم را از یک اهرم فشار یک‌سویه و فلج‌کننده به ابزاری کند و پرهزینه تقلیل داده است. ایالات متحده اکنون در محیطی به شدت سیال، نطمطن و پیچیده گرفتار شده است که در آن، حفظ برتری با ابزارهای سلیبی گذشته ممکن پذیر نیست. از این رو، آنچه روز سرنوشت‌ساز اقتصادی خولده می‌شده نه تنها نقطه آغازین پایان تهران نبوده بلکه به آزمونی خطیر برای سنجش مرزهای واقعی قدرت آمریکا بدل گشت؛ آوردگاهی تاریخی که در آن پیوند منافع تهران و پکن اثبات می‌کند دوران مدیریت یک‌جانبه جهان به سر آمده و معماری نظم نوین بین‌المللی، دیگر مطیع اراده یک بازیگر واحد نخواهد بود.

[مهدی نیک‌بین]

▼ گزارش

پنهان کاری نهادینه‌شده در ارتش آمریکا

پایگاه آمریکایی اینترنت‌سپت در تازه‌ترین گزارش خود، مستندات جدیدی درباره مخفی‌کاری دولت ترامپ در خصوص تلفات واقعی نظامیان آمریکایی در جنگ با ایران رو کرده است. این رسانه می‌گوید پس از بررسی اسناد مربوط به قراردادهای دولتی به این نتیجه رسیده که همزمان با افزایش‌های اخیر در آمارهای مربوط به تلفات نظامیان آمریکایی، پنتاگون بی‌سروصدا در حال یافتن پیمانکارانی برای ارائه خدمات مربوط به رسیدگی به تلفات و اجساد نظامیان بوده است. یکی از مقام‌های دولت آمریکا در گفت‌وگو با اینترنت‌سپت افزایش ۶۰ نفری شمار مجروحان در هفته گذشته را «بازی با اعداد» توصیف کرد و پنتاگون را متهم کرد که برای هفته‌ها اعلام رقم واقعی تلفات را به تأخیر انداخته است. این مقام گفت: «آنها می‌خواستند بعد از حملات واقعاً ویرانگر، فشار روی خودشان کمتر شود». آنچه این گزارش را به سندی قابل تأمل تبدیل می‌کند، نه فقط اختلاف آمار، که رفتار پنتاگون در قبال تلفات جنگی خودش است. از زمان آغاز جنگ، وزارت جنگ آمریکا آمار رسمی تلفات را در سامانه «دی‌کس» منتشر می‌کرد، اما همزمان صفحه جداگانه‌ای به نام «عملیات برون‌مرزی» راهاندازی کرده که آمار تلفات پس از فروپاشی تفاهم‌نامه در آن ثبت می‌شود. این دوگانگی آماری، بهانه‌ای شده برای کاهش و افزایش‌های مکرر و بدون توضیح در آمار کشته‌ها و زخمی‌ها. برای نمونه، در ۳۰ تیر، شمار مجروحان عملیات «خشم حماسی» ۵۰۰ نفر اعلام شد، اما اکنون به ۴۳۱ نفر کاهش یافته است؛ تغییری که هیچ توجیه رسمی برای آن ارائه نشده است. در همین حال، قراردادهای جدید پنتاگون برای خدمات مربوط به اجساد نظامیان کشته‌شده، نشان از افزایش تلفات در ماه‌های اخیر دارد. نیروی هوایی آمریکا در ۲۲ مرداد قراردادی برای خدمات انتقال اجساد، مومیایی کردن و خاکسپاری در پایگاه هوایی رابینز منعقد کرده و ارتش آمریکا نیز به دنبال پیمانکاری برای خدمات اداری تلفات در فورت ناکس است. از سوی دیگر، نام سرگرد «سورفلی دایوس» که در ۱۶ اسفند در کویت کشته شد و دن کین، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا، از او نام برد، هنوز در فهرست رسمی کشته‌شدگان پنتاگون ثبت نشده است. این موارد نشان می‌دهد که پنهان کاری تلفات در ارتش آمریکا، یک رویه نهادینه‌شده است و نه یک اشتباه آماری. بر اساس آمار رسمی وزارت جنگ آمریکا، تاکنون کشته و زخمی شدن ۷۷۶ نفر از نظامیان خود را در نتیجه جنگ علیه ایران پذیرفته است.

اما این رقم، به نوشته اینترنت‌سپت، به‌طور قابل‌توجهی کمتر از تعداد واقعی کشته‌ها و زخمی‌های جنگ است. حملات کشورمان به حدود ۱۰ پایگاه و موضع نظامی آمریکا در خاورمیانه از ۱۸ تیر، با استفاده همزمان از پهپادهای تهاجمی و موشک‌های بالستیک پیشرفته، توانست سامانه‌های پدافند هوایی آمریکا را تحت فشار قرار دهد و از آنها عبور کند. این در حالی است که دونالد ترامپ و بیت هگرت طی ماه‌های گذشته بارها مدعی شده بودند که توان نظامی ایران را نابود کرده‌اند. رفتار پنتاگون در قبال تلفات جنگ با ایران، بیش از آنکه بازتاب واقعیت میدانی باشد، تلاشی برای مدیریت افکار عمومی و کاهش فشار سیاسی بر دولت ترامپ است.

▼ خبر ویژه [علی فاتم]

تاریخ به ما می‌آموزد که تحریم ایران بی‌نتیجه است

لورنزو کامل، استاد تاریخ در دانشگاه تورین و عضو اندیشکده موسسه روابط بین‌الملل ایتالیا، در مصاحبه با الجزیره با اشاره به طرح ادعایی آمریکا برای تشدید فشار اقتصادی علیه ایران، تأکید کرد که «تاریخ به ما می‌آموزد که تلاش برای منزوی کردن ایران دقیقاً نتیجه معکوس به همراه خواهد داشت.» به گفته این استاد دانشگاه، همان قدرت‌هایی که زمانی عراق را درهم‌کوبیدند و باعث شدند ایران نفوذ خود را در منطقه گسترش دهد، اکنون بازیگرانی هستند که می‌گویند باید ایران را تحریم و منزوی کنیم. کامل با اشاره به تجربه چند دهه‌ای ایران در مقابله با تحریم‌ها، تصریح کرد که چنین اقداماتی منجر به تغییر سیاست‌های ایران در درگیری‌های کنونی نخواهد شد. این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که آمریکا در طول شش ماه جنگ نتوانسته است زیاده‌خواهی‌های خود را به ایران تحمیل کند و سرانجام به رویکرد دیرینه خود یعنی تشدید فشار اقتصادی بازگشته است. با این حال، کارشناسان مختلف غربی با اشاره به تاب‌آوری اقتصادی ایران و تجربه طولانی این کشور در مواجهه با تحریم‌ها، بر این باورند که سیاست فشار حداکثری نه تنها نمی‌تواند ایران را به عقب‌نشینی وادار کند، بلکه ممکن است به تقویت مواضع تهران و افزایش نفوذ منطقه‌ای آن منجر شود.

۱۲۵ کشور جهان به دنبال دستگیری نتانیاهو هستند

یک رسانه عبری زبان در مقاله‌ای تحلیلی با اشاره به انزوای بی‌سابقه رژیم صهیونی، اعتراف کرد که روابط خارجی رژیم در جهان به «پایین‌ترین سطح خود در طول تاریخ» رسیده و ۱۲۵ کشور جهان متعهد شده‌اند که در صورت ورود بنیامین نتانیاهو به خاکشان، او را بر اساس حکم جلب دیوان کیفری بین‌المللی دستگیر کنند. به نوشته این رسانه، نظرسنجی‌ها نشان‌دهنده افول رویکردها درباره رژیم صهیونی در بیشتر کشورهای جهان، از جمله ایالات متحده است و چند کشور غربی برای نخستین بار دولت فلسطین را به رسمیت شناخته‌اند. این گزارش با اشاره به دلایل تیرگی روابط خارجی رژیم، از جمله گسترش شهرک‌سازی، اقدامات در راستای الحاق کرانه باختری، مواضع افراطی وزراء طولانی کردن جنگ در غزه و جنگ ناموفق علیه ایران، تأکید کرده است که نتانیاهو به دلیل حکم جلب بین‌المللی، عملاً نمی‌تواند به ۱۲۵ کشور عضو دیوان کیفری بین‌المللی از جمله فرانسه، بریتانیا، آلمان و کانادا سفر کند یا حتی از حریم هوایی آنها عبور کند. این رسانه با اشاره به تغییر مسیر هواپیمای نتانیاهو در سفر به مجمع عمومی سازمان ملل در سپتامبر ۲۰۲۵ و اجتناب از حریم هوایی فرانسه و اسپانیا، نوشته است که این محدودیت‌ها «تئوریک و نظری» نیست و «انزوای بین‌المللی» نتانیاهو به طور بالفعل رخ داده است. در بخش دیگری از این مقاله، جنگ علیه ایران که در مارس امسال رخ داد، عامل تشدید خشم علیه رژیم در جهان توصیف شده و آمده است که اکثر کشورهای جهان، حتی کشورهای مخالف حکومت ایران، با این جنگ مخالفت کردند و به بن‌بست در روابط دیپلماتیک منجر شد.

امنیت غذایی با وجود جنگ، خشکسالی و فشارها حفظ شد

غلامرضا نوری قزلچه، وزیر جهاد کشاورزی، با اشاره به عملکرد دو ساله دولت در حوزه کشاورزی، تأکید کرد که با وجود جنگ، خشکسالی شدید، تحولات سیاسی و اجتماعی داخلی و فعال شدن مکانیسم ماشه در حوزه خارجی، امنیت غذایی کشور در سطح مطلوبی حفظ شده و «در هیچ ساعت و روزی و در هیچ نقطه‌ای از کشور، شاهد کمبود یا نبود کالاهای اساسی نبودیم». وزیر جهاد با بیان اینکه «حدود یک ماه پس از استقرار دولت، افزایش سطح ذخایر راهبردی کالاهای اساسی را پیشنهاد کردیم که با تصویب دولت اجرایی شد»، افزود که افزایش این ذخایر در ماه‌های بعد، «یکی از عوامل مؤثر در تقویت تاب‌آوری کشور و پایداری امنیت غذایی بود». نوری قزلچه با اشاره به اصلاح شیوه پرداخت یارانه‌ها و انتقال کامل یارانه کالاهای اساسی به کالابزرگ مردم، گفت که «۱۰۰ درصد این اعتبار مستقیماً در اختیار مردم قرار گرفت» و از دهم دی‌ماه سال گذشته تا امروز، «هیچ مشکلی در تأمین ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی نداشته‌ایم». وی با بیان اینکه «۸۵ درصد نیاز غذایی کشور در داخل تولید می‌شود»، از تدوین نخستین سند توسعه عدالت‌محور در بخش کشاورزی خبر داد و گفت که انحصار واردات کالاهای اساسی به شدت کاهش یافته و «کنون می‌توان گفت هیچ‌یک از کالاهای اساسی وارداتی در اختیار یک واردکننده یا ذی‌نفع واحد قرار ندارد». وزیر جهاد همچنین به مدیریت هوشمند الگوی کشت با انطباق ۹۴ درصدی و سامانه‌ای شدن زنجیره تولید طیور اشاره کرد و گفت که در سال گذشته، «توسان شدید، کمبود جدی یا مازاد آسیب‌زا در محصولات کشاورزی مشاهده نشد».

جنایات شهرک‌نشینان صهیونیست، صدای آمریکایی‌ها را در آورد

شبکه ۱۲ رژیم صهیونی گزارش داد که اعضای یک هیئت آمریکایی که در روزهای اخیر به فلسطین اشغالی سفر کرده بودند، در جلسات متعدد با مقامات رژیم، از «جنایت نژادی» شهرک‌نشینان صهیونیست در کرانه باختری انتقاد کرده و به دولت بنیامین نتانیاهو درباره پیامدهای تشدید تروریسم شهرک‌نشینان هشدار دادند. به گزارش این شبکه، آمریکایی‌ها به مسئولان صهیونیست گفتند که «ما به هر طریقی، در شرایط دشوار از شما دفاع می‌کنیم، در حالی که تمام جهان علیه شماست. لذا نمی‌توانیم در ازای این حمایت، شاهد اقدامات خشونت‌آمیز، غارت و تلاش برای حمله به فلسطینی‌ها از سوی شما باشیم». این مقامات آمریکایی همچنین تأکید کردند که «حمایت‌های آمریکا را یک امر بدیهی تلقی نکنید» و ادامه این حملات ممکن است به حمایت آمریکا از رژیم و روابط بین‌المللی آن آسیب برساند. پیش از این، سفیر رژیم در واشنگتن، یحیئل لایتر، هشدار داده بود که این رژیم به دلیل حملات شهرک‌نشینان در کرانه باختری، «دوستان خود را از دست می‌دهد». بر اساس این گزارش، مسئولان سیاسی رژیم نسبت به هشدارهای آمریکا آگاه هستند و به همین دلیل نتانیاهو اخیراً جلسه اضطراری درباره این مسئله به درخواست آمریکا برگزار کرده است. این هشدارها در حالی مطرح می‌شود که با وجود حمایت‌های بی‌دریغ آمریکا از رژیم صهیونی، جنایات شهرک‌نشینان در کرانه باختری به سطحی رسیده که حتی متحدان نزدیک رژیم را نیز نگران کرده است.

◀ روسیه اعلام کرد پنج کشتی را در بندر دریای سیاه اوکراین هدف قرار داده است. وزارت دفاع روسیه گفت سه کشتی باری حامل تدارکات ارتش اوکراین و یک نفتکش در بندر پیوندی هدف قرار گرفتند. همچنین یک کشتی باری دیگر در بندر مجاور اودسا و زیرساخت‌های بندری در پیوندی و اودسا و تأسیسات ذخیره‌سازی سوخت در بندر چورنومورسک مورد حمله قرار گرفتند. مسکو پیشتر نیز بارها بندر و مسیرهای تأمین تجهیزات نظامی اوکراین را هدف حملات موشکی و پهپادی قرار داده بود. روسیه تأکید کرده این حملات تنها تأسیسات نظامی و لجستیکی را هدف قرار می‌دهد.

◀ غلامحسین کریمی، معاون مسافری راه‌آهن، از اولویت دولت برای تکمیل کریدورهای ریلی شرق-غرب و شمال-جنوب و توسعه قطارهای حومه‌ای خبر داد. وی گفت: «تکمیل حلقه‌های مفقوده کریدورها و توسعه قطارهای حومه‌ای به‌صورت منظم پیگیری می‌شود و رئیس‌جمهور بر اجرای آنها تأکید دارد». کریمی با اشاره به عملکرد شبکه ریلی در شرایط دشوار افزود: «خدمات صنعت ریلی در مقاطع حساس متوقف نشد و بازسازی بخش‌های آسیب‌دیده در کوتاه‌ترین زمان انجام شد». علی‌همتی، مدیرعامل بن‌ریل، نیز از جابه‌جایی سالانه ۲ میلیون مسافر با ۱۲۵ واگن و ۱۱ رام قطار خبر داد.

◀ کاظم غریب‌آبادی، معاون وزیر امور خارجه، تأکید کرد: «کل تنگه هرمز بسته است و نیروهای نظامی ما بر آن اشراف کامل دارند. تنگه باز نخواهد شد مگر با رضایت، موافقت و ترتیبات جمهوری اسلامی ایران». وی درباره تفاهم با عمان گفت: «این تفاهم به معنای باز شدن تنگه از فردا نیست و در صورت اجرایی شدن، شناورهای نظامی اجازه عبور نخواهند داشت». غریب‌آبادی همچنین به فرمانده ارتش پاکستان گفت: «آمریکا در اجرای تعهداتش پایبند نیست و به آن اعتماد نداریم». وی تصریح کرد: «اگر آمریکایی‌ها خواستار بازگشایی تنگه هستند، باید الزامات و شرایط ایران را اجرا کنند».

◀ رژیم صهیونی با حملات هوایی به چند منطقه در جنوب لبنان، بار دیگر آتش‌پس را نقض کرد. منابع لبنانی گزارش دادند جنگنده‌های رژیم اطراف ارتفاعات «علی الطاهر» و «الدیشه» در شهرستان النبطیه و همچنین اطراف شهرک‌های «صرین» و «القنطره» را هدف قرار دادند. این حملات در ادامه تجاوزات مستمر ارتش رژیم به جنوب لبنان و هدف قرار دادن مناطق مسکونی و غیرنظامی صورت می‌گیرد.

◀ نتایج نظرسنجی موسسه INSS رژیم صهیونی نشان می‌دهد بزرگ‌ترین نگرانی جامعه صهیونیست دیگر فقط ایران یا جنگ خارجی نیست؛ ساکنان سرزمین‌های اشغالی تقریباً به همان اندازه و از برخی جهات حتی بیشتر، از فروپاشی و درگیری درونی خود رژیم می‌ترسند. در این نظرسنجی، فقط ۲۵ درصد وضعیت امنیت ملی رژیم را خوب یا بسیار خوب می‌دانند، در حالی که ۳۵ درصد آن را بد یا بسیار بد ارزیابی می‌کنند و ۳۸ درصد در میانه قرار دارند. بر اساس یافته‌ها، ساکنان سرزمین‌های اشغالی هیچ احساسی مبنی بر اینکه جنگ علیه ایران به سود امنیت رژیم شده باشد ندارند.